

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 116 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ จำนวนรวมทั้งหมด 232 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนให้ได้ไม่น้อยกว่า 180 คน ซึ่งเป็นจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and

Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 180 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 90 คน และครู
บรรณารักษ์ 90 คน ดังข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	116	90
ครูบรรณารักษ์	116	90
รวม	232	180

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของ โรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แบ่งออกเป็น
2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)
และเติมคำตอบ มีทั้งหมด 11 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบ
ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทบุคลากร
ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ด้านบริการและกิจกรรม ด้านงบประมาณ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating
scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มาก
ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นด้านบทบาท
บุคลากร 9 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ 10 ข้อ ด้านงบประมาณ 3 ข้อ ด้าน

ทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ 7 ข้อ และด้านบริการและกิจกรรม 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์ มีทั้งหมด 5 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบ มีทั้งหมด 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน โดยจะมุ่งเน้น 5 ด้าน คือ ด้านบทบาทบุคลากร มี 4 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ มี 10 ข้อ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 8 ข้อ ด้านบริการและกิจกรรม มี 5 ข้อ ด้านงบประมาณ มี 3 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดระดับปัญหาการดำเนินงานไว้ 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นครูบรรณารักษ์ที่มีต่อรูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบริการและกิจกรรม ด้านงบประมาณ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า

(rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert) ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นด้าน บทบาทบุคลากร 9 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ 10 ข้อ ด้านงบประมาณ 3 ข้อ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ 7 ข้อ และด้านบริการและกิจกรรม 11 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา เอกสารตำรา ผลงานวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบห้องสมุดโรงเรียน
2. กำหนดขอบข่ายคำถามที่สอดคล้องกับขอบเขตการวิจัยประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 ด้านบุคลากร
 - 2.2 ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์
 - 2.3 ด้านงบประมาณ
 - 2.4 ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.5 ด้านบริการและกิจกรรม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและความชัดเจนทางภาษา ในบางข้อของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงและแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงให้ประธานกรรมการตรวจอีกครั้ง เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงจัดพิมพ์และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และหาค่าความสอดคล้อง (IOC = Index Of Congruent)

5. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูบรรณารักษ์จำนวนรวมทั้งหมด 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องเหมาะสม และนำเชื่อถือโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99) แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปรวบรวมข้อมูล
8. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คนในโรงเรียน 90 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 ฉบับ
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงพร้อมกับแบบสอบถามประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำไปใส่ไว้ในตู้เอกสารของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2553 โดยกำหนดให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ภายใน 1 เดือนหลังจากได้รับ

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบแบบสอบถาม แล้วนำฉบับที่มีความสมบูรณ์จำนวน 180 ฉบับ จาก 180 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตอบแบบสอบถาม จำนวน 180 ชุด ลงรหัสและบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 นำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบและสภาพการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

2.2 นำข้อมูลตอนซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน และความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูบรรณารักษ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ย

2.2.1 การแปลความหมายของปัญหาการดำเนินงานตามมาตรห้องสมุดโรงเรียน

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 ระดับปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 ระดับปัญหาการดำเนินงานมาก

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 ระดับปัญหาการดำเนินงานปานกลาง

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 ระดับปัญหาการดำเนินงานน้อย

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 ระดับปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด

2.2.2 การแปลความหมายของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูบรรณารักษ์ที่มีต่อรูปแบบห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งแบ่ง

ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านงบประมาณ
ด้านทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบริการและกิจกรรม

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 มีความคิดเห็นระดับมาก

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 มีความคิดเห็นระดับน้อย

ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบ
ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ F test ข้อ
ใดที่พบความแตกต่างจะวิเคราะห์รายคู่โดยใช้สถิติ LSD (Least Significant Difference)